

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Sžo/23/2013
Identifikačné číslo spisu:	2010200368
Dátum vydania rozhodnutia:	31.07.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Baricová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:2010200368.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu I., nar. XX. J. XXXX, bytom B., zastúpeného JUDr. Adrienou Výsudilovou, advokátkou, so sídlom Paulínska 15/A, Trnava, proti žalovanému Obvodnému úradu v Trnave, odbor všeobecnej vnútornej správy, so sídlom Kollárova 8, Trnava, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného Pr. č. 1775/2008 Sp. č. A09/02420-Va z 02. januára 2009, konajúc o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave, č. k. 42Sp/32/2010-53 z 18. februára 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trnave, č. k. 42Sp/32/2010-53 z 18. februára 2013 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením Krajský súd v Trnave (ďalej aj „krajský súd“) podľa ustanovenia § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) zastavil konanie o žalobe žalobcu proti rozhodnutiu žalovaného Pr. č. 1775/2008 Sp. č. A09/02420-Va z 02. januára 2009, ktorým bol žalobca uznaný vinným zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 372/1990 Zb.“) na tom skutkovom základe, že dňa 20. januára 2007 v čase o 18:00 hod. v objekte firmy TOMASPED, s. r. o., so sídlom Trnava, časť Farárske 27, pri zadnej bráne objektu vulgárne nadával B., keď tento s manželkou a svojimi deťmi preskakoval bránu za účelom prinesenia pitnej vody, a týmto konaním hrubým spôsobom narušil občianske spolunažívanie, za čo mu bolo žalovaným uložené pokarhanie.

Dôvodom zastavenia konania bola skutočnosť, že žalobca napadol žalobou prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu, ktoré nadobudlo právoplatnosť bez využitia riadnych opravných prostriedkov, a preto ako také nie je spôsobilým predmetom súdneho prieskumu v správnom súdnictve.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia k námietke vznesenej v žalobe uviedol, že správny orgán nepochybil, keď doručoval predmetné rozhodnutie žalobcovi na adresu I., ul. B., pričom z predloženej doručenky je zrejmé, že k prevzatíu rozhodnutia došlo zo strany žalobcu 16. júla 2009. Keďže zo spisového materiálu nevyplýva, že by žalobca v zákonnej lehote podal proti rozhodnutiu opravný prostriedok, správny orgán vyznačil na tomto rozhodnutí právoplatnosť dňom 31. júla 2009.

Podľa krajského súdu žalobca žiadnym relevantným dôkazom nepreukázal, že podpis na doručke,

preukazujúcej prevzatie prvostupňového rozhodnutia, mu nepatrí. Žalobca tiež súdu nepreukázal, že by sa v čase doručovania nezdržiaval vo svojom bydlisku.

Námietka žalobcu, že napadnuté rozhodnutie bolo doručené inej osobe, je podľa názoru krajského súdu irelevantná, pretože žalobca svoje tvrdenie žiadnym spôsobom nepreukázal. Navyše, správny orgán vo svojom vyjadrení upriamil pozornosť na zhodu podpisov na doručenke, ktorou žalobca prevzal napadnuté rozhodnutie, s podpisom na doručenke, ktorým žalobca potvrdil prevzatie uznesenia Okresnej prokuratúry v Trnave č. 1Pv 124/07, ktorým bola trestná vec postúpená Obvodnému úradu v Trnave, odboru všeobecnej vnútornej správy na prejednanie priestupku. Žalobca podpis na doručenke z prokuratúry nikdy nespochybnil. Krajský súd považoval túto skutočnosť za preukázanú a ak žalobca chcel spochybňovať pravosť podpisu na doručenke potvrdzujúcej prevzatie predmetných rozhodnutí, bol povinný predložiť súdu dôkaz, ktorý by súd mohol v danom smere zohľadniť.

Podľa názoru krajského súdu samotné tvrdenie žalobcu, že nejde o jeho podpis, na vyvolanie takýchto pochybností nepostačuje.

O náhrade trov konania krajský súd vyslovil, že žalobcovi nepriznal nárok na náhradu trov konania. Pretože nebol v konaní úspešný (§ 246c ods. 1 v spojení s § 146 ods. 1 OSP).

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom navrhol rozhodnutie krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie; uplatnil si nárok na náhradu trov konania.

Žalobca namietal, že dôvodom návrhu (správne žaloby) bola okolnosť, že žalobcovi správny orgán rozhodnutie nedoručil, čím mu bola odňatá možnosť konania v predmetnej veci.

Zistenie krajského súdu, že k prevzatiu rozhodnutia došlo zo strany žalobcu 16. júla 2009, a že nepreukázal, že by sa v čase doručovania nezdržiaval vo svojom bydlisku, žalobca nepovažoval za správne, nakoľko voľným okom je zrejmá rozdielnosť podpisov na splnomocnení v tejto veci a na predmetnej doručenke. Nepodstatná je podľa žalobcu prípadná zhoda na doručenke o postúpení veci (uznesenia OP 1Pv 124/2007), nakoľko zo strany žalovaného nebol dôvod nedoručenie do vlastných rúk namietat', keďže v tejto veci nemal záujem právne sa domáhať zmeny. Nešlo teda o samotné tvrdenie žalobcu o doručení prvostupňového rozhodnutia inej osobe, ale o pravosť podpisu na plnomocenstve a doručenke, ktorý je jednoznačne rozdielny.

Odôvodnenie uznesenia krajského súdu týkajúce sa zdržiavania sa v mieste pobytu žalobca považuje za irelevantné, pretože by ho bolo možné použiť len v prípade, ak by došlo k neprevzatiu rozhodnutia. Riadne nedoručené rozhodnutie účastníkovi konania do vlastných rúk nemôže nadobudnúť právoplatnosť a silu právneho aktu z pohľadu jeho platnosti. Následne je potom odňatá možnosť konať aj pred súdom.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu poukázal na svoje písomné vyjadrenie k žalobe, ktorého sa v plnom rozsahu pridržiaval.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 prvá veta OSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 prvá veta OSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250 ods. 2 veta druhá OSP), a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) sa primárne zaoberal námietkou žalobcu týkajúcou sa prevzatia napadnutého rozhodnutia žalovaného Pr. č. 1775/2008 Sp. č. A09/02420-Va z 02. januára 2009 inou osobou ako žalobcom a s tým súvisiacou otázkou účinného doručenia napadnutého rozhodnutia žalovaného účastníkovi priestupkového konania (t. j. žalobcovi).

Najvyšší súd z obsahu súdneho spisu, ktorého súčasťou sú aj administratívne spisy žalovaného č. A/2009/04337 a č. A/2009/02420, zistil, že rozhodnutie žalovaného č. Pr. č. 1775/2008 Sp. č. A09/02420-Va z 02. januára 2009, adresované I., nar. XXXX, B., bolo prevzaté 26. augusta 2009; podpis osoby, ktorá ho prevzala, je nečitateľný. Ten istý podpis sa v administratívnych spisoch nachádza ešte na dvoch miestach: na doručenke, ktorá preukazuje doručenie rozkazu o uložení sankcie za priestupok č. 1775/2008 A09/02420-Va zo dňa 02. januára 2009 (adresovaného I., nar. XXXX, B.), a na doručenke preukazujúcej prevzatie uznesenia Okresnej prokuratúry Trnava č. 1Pv 124/07-33 zo

dňa 23. októbra 2008 (adresovaného I., B.). Na iných miestach administratívneho spisu sa nachádza už na prvý pohľad odlišný podpis I.: potvrdenie o oznámení č. ORP-P-286/TS-2007 z 15. marca 2007, zápisnica o výsluchu obvineného č. ORP-281/3-OSV-TT-2007 z 15. októbra 2008, zápisnica o výsluchu svedka č. ORP-281/3-OSV-TT-2007 Hk zo 06. marca 2007 - išlo vždy o úkony, na ktorých sa žalobca osobne zúčastnil; navyše v prítomnosti policajta, ktorý mohol podpis žalobcu verifikovať a zároveň ho legitimovať. Identický podpis ako na uvedených úkonoch sa nachádza aj na plnomocenstve udelenom JUDr. Adriene Vysudilovej z 05. októbra 2007 vo veci ORP-281/3-OSV-TT-2007 Hk a na fotokópii doručenky preukazujúcej prevzatie rozkazu o uložení sankcie za priestupok č. 1578/2007 A08/02314-Ri-2,3 z 20. marca 2008.

Z uvedeného je jednoznačné, že podpis na doručenke preukazujúcej prevzatie napadnutého rozhodnutia žalovaného č. Pr. č. 1775/2008 Sp. č. A09/02420-Va z 02. januára 2009 žalobcom je na prvý pohľad odlišný ako podpis žalobcu na úkonoch uvedených v predchádzajúcom odseku, na ktorých sa žalobca preukázateľne osobne zúčastnil v prítomnosti policajta, ako aj na plnomocenstve udelenom JUDr. Adriene Vysudilovej. Vznikajú preto pochybnosti, či napadnuté rozhodnutie žalovaného skutočne prevzal žalobca, či pri doručovaní zo strany poštového doručovateľa nedošlo k pochybeniu (či si overil alebo neoveril totožnosť osoby, ktorej zásielku doručoval) najmä s ohľadom na skutočnosť, že ide o rozhodnutie doručované adresátovi do vlastných rúk, pri ktorom je potrebné postupovať podľa § 24 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) v spojení s § 51 zákona č. 372/1990 Zb. Na druhej strane, z obsahu administratívneho spisu vyplýva aj iný spôsob, ako sa žalobca, resp. jeho právna zástupkyňa, mohol dozvedieť o obsahu žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného, a to nahliadnutím do administratívneho spisu a vyžiadaním fotokópie napadnutého rozhodnutia žalovaného dňa 13. mája 2010.

Nie je preto nado všetku pochybnosť preukázané, kedy mohla začať plynúť lehota na podanie odvolania, ktorej prípadným márnym uplynutím by napadnuté rozhodnutie žalovaného mohlo nadobudnúť právoplatnosť.

Krajský súd sa týmito skutočnosťami nezaoberal a bez ďalšieho uzavrel, že napadnuté rozhodnutie žalovaného prevzal žalobca, nepodal proti nemu odvolanie, preto nadobudlo právoplatnosť bez vyčerpania riadnych opravných prostriedkov, čo vedie k jeho vylúčeniu zo súdneho prieskumu pre prekážku nevyčerpania riadnych opravných prostriedkov. Aj keď súd v správnom súdnictve nie je súdom skutkovým a preskúmava výlučne zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, nie je to prekážkou na vykonanie dokazovania ohľadom otázky doručenia napadnutého rozhodnutia žalovaného (komu bolo napadnuté rozhodnutie doručované, začatie plynutia lehoty na podanie odvolania, potenciálna právoplatnosť napadnutého rozhodnutia, a podobne), o ktorej vznikajú vážne pochybnosti vzhľadom na žalobcom namietané okolnosti doručovania a rozdielnosť podpisov žalobcu a osoby, ktorá napadnuté rozhodnutie prevzala. Výriešenie uvedenej otázky má pre predmetnú právnu vec zásadný význam, od nej závisí ďalší postup vo veci.

Ako už bolo uvedené, úlohou krajského súdu bolo v tomto zmysle vykonať dokazovanie, na základe ktorého by jednoznačne zistil, či napadnuté rozhodnutie žalovaného skutočne prevzal žalobca alebo iná osoba. Výriešenie uvedenej otázky má významný vplyv na posúdenie, či bolo napadnuté rozhodnutie žalovaného vôbec doručené účastníkovi konania - žalobcovi, či vôbec začala účastníkovi konania plynúť lehota na podanie odvolania proti napadnutému rozhodnutiu žalovaného (§ 27, § 54 správneho poriadku, § 51 a § 81 zákona č. 372/1990 Zb.), a teda či rozhodnutie žalovaného mohlo nadobudnúť právoplatnosť márnym uplynutím lehoty na podanie odvolania.

Krajský súd dokazovanie nevykonával, uspokojil sa len s porovnaním podpisov na doručenke preukazujúcej doručenie napadnutého rozhodnutia žalovaného a na doručenke preukazujúcej prevzatie uznesenia Okresnej prokuratúry v Trnave 1Pv 124/07 (uvedené podpisy sú zhodné), pričom opomenul porovnať aj podpisy žalobcu, ktoré sa nachádzajú na iných písomnostiach založených v administratívnych spisoch žalovaného. Práve tieto podpisy (žalobcu a osoby, ktorá prevzala napadnuté rozhodnutie žalovaného) sú už na prvý pohľad odlišné. Je potrebné pripomenúť, že žalobca za dôkaz

označoval svoj podpis na plnomocenstve udelenom JUDr. Výsudilovej a aj obsah administratívneho spisu, na čo krajský súd bez náležitého odôvodnenia nereagoval. Možno uzavrieť, že krajský súd konal v rozpore s príslušnými procesnými predpismi (Občianskym súdnym poriadkom aj správny poriadkom) a týmto svojím konaním odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom a znemožnil mu uplatniť práva, ktoré mu priznáva nielen Občiansky súdny poriadok (§ 247 a nasl.) ale najmä Ústava Slovenskej republiky (čl. 46 ods. 2).

Vychádzajúc z uvedených skutočností Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trnave z 18. februára 2013 č. k. 42Sp/32/2010-53 musel podľa § 250ja ods. 3 veta druhá zrušiť a § 221 ods. 1 písm. f/ OSP a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie, v ktorom súc viazaný právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vysloveným v tomto uznesení (§ 250ja ods. 4 OSP) vykoná dokazovanie, či napadnuté rozhodnutie žalovaného skutočne prevzal žalobca, či pri doručovaní zo strany poštového doručovateľa nedošlo k pochybeniu (či si overil alebo neoveril totožnosť osoby, ktorej zásielku doručoval) najmä s ohľadom na skutočnosť, že ide o rozhodnutie doručované účastníkovi konania do vlastných rúk.

Až na základe vykonaného dokazovania bude možné ustáliť, kedy (a či vôbec) začala plynúť žalobcovi lehota na podanie odvolania, či došlo k jej márnemu uplynutiu, a či napadnuté rozhodnutie žalovaného mohlo nadobudnúť právoplatnosť; krajský súd bude následne postupovať podľa príslušných procesnoprávných a hmotnoprávných predpisov.

V ďalšom konaní rozhodne aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 242 ods. 3 v spojení s § 246c ods. 1 prvá veta OSP), pričom v súvislosti s rozhodovaním o náhrade trov konania najvyšší súd dáva do pozornosti, že i pre správne súdnictvo platí, že výrok rozhodnutia o náhrade trov konania má zásadne zodpovedať príslušnému zákonnému ustanoveniu, podľa ktorého súd o náhrade trov konania rozhoduje. Ak teda krajský súd na rozhodnutie o náhrade trov konania použil ustanovenie § 146 ods. 1 OSP (v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), potom výrok rozhodnutia mal znieť, že „žaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania“.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok n i e j e prípustný.